

OBRAZLOŽENJE OPĆEG DIJELA FINANCIJSKOG PLANA

07605 Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine

Sukladno članku 36. Zakona o proračunu (NN 144/21) i Uputama Ministarstva financija za izradu prijedloga državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2024. – 2026. godine Ministarstvo je dužno uz prijedlog financijskog plana izraditi i dostaviti obrazloženje općeg dijela financijskog plana. Sukladno navedenom u nastavku se daje obrazloženje općeg dijela financijskog plana prema propisanim kategorijama.

PRIHODI I PRIMICI

Ukupni prihodi i primici Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (dalje u tekstu: Ministarstvo) za razdoblje 2024. – 2026. godina planirani su u iznosu od 544.425.514 EUR za 2024. godinu 510.223.670 EUR za 2025. godinu te 513.993.691 EUR za 2026. godinu.

Planirani prihodi su u cijelosti Prihodi poslovanja, a navedeni prihodi ostvaruju se od Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna, Prihoda od imovine, Prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada, Prihoda od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija te Prihoda iz proračuna.

Prihodi od Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna sastoje se od Pomoći EU, Ostalih pomoći, Fondovi EU, Ostali programi EU te instrumenata EU nove generacije te čine u 2024. godini 15% ukupno planiranih prihoda, u 2025. godini 15% ukupno planiranih prihoda, a u 2026. godini 19% ukupno planiranih prihoda. Prihodi iz proračuna u što spadaju Opći prihodi i primici, Sredstva učešća za pomoći te Namjenski primitak - NPOO čine u 2024. godini 85% planiranih prihoda, u 2025. godini 85% ukupno planiranih prihoda, a u 2026. godini 81% ukupno planiranih prihoda. Planirani Prihodi od imovine u što spadaju Ostali prihodi za posebne namjene, Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u što spadaju Ostali prihodi za posebne namjene te Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija u što spadaju Donacije u ukupnom postotku u cijelom promatranom razdoblju su zanemarivi.

Od planiranih prihoda Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna Pomoći EU izvor 51 i Ostale pomoći izvor 52 planirane su u 2024. godini u iznosu od 12.067.360 EUR, dok je u 2025. godini planiran iznos od 10.291.520 EUR, a u 2026. godini iznos od 10.104.720 EUR, a planiraju se ostvariti iz JLP(R)S refundacijama od strane Grada Zagreba i Krapinsko-zagorske županije za financiranje sanacije štete nastale od potresa sukladno Zakonu o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije (daje u tekstu: Zakon o obnovi).

Pomoći iz inozemstva Fondovi EU izvor financiranja 56 – Europski Fond za regionalni razvoj planiran je u 2024. godini u iznosu od 4.222.820 EUR i to za Operativni program konkurentnost i kohezija 2021. – 2027., a najvećim dijelom za Energetsku obnovu zgrada, dok je u 2025. godini planiran iznos od 16.202.820 EUR, a u 2026. godini iznos od 61.202.820 EUR. Prihodi od izvora financiranja 57 Ostali programi EU čine Fondovi za unutarnje poslove dok se prihodi planirani iz Instrumenata EU nove generacije izvor 58 odnose na Mehanizam za oporavak i otpornost, a sve prema računu Prihoda i rashoda Ministarstva za razdoblje 2024. – 2026. godina.

Prihodi od imovine na izvoru financiranja 43 Ostali prihodi za posebne namjene planiraju se ostvariti u minimalnom iznosu od 250.000 EUR u 2024. godini te po 280.000 EUR u 2025. i 2026. godini i to kao prihodi od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada i prihodi za posebne namjene za troškove tehničkih pregleda građevina od posebnog značaja za Republiku Hrvatsku i naknada za polaganje stručnih ispita.

Primici od financijski imovine i zaduživanja planirani su u 2024. godini u iznosu od 37.000.000 EUR, u 2025. godini u iznosu od 39.000.000 EUR te u 2026. godini u iznosu od 36.135.000 EUR, a najveći dio odnosi se na izvor 810 odnosno namjenske primitke od zaduživanja i to u iznosu od 37.000.000,00 EUR u 2024. godini, 34.000.000,00 EUR u 2025. godini i 17.000.000 EUR u 2026. godini. Namjenski primici od zaduživanja odnose se na Ugovor o kreditu IBRD-9127-HR sklopljenog između Republike Hrvatske i Svjetske banke za financiranje Projekta obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva dok se ostatak Primitaka od zaduživanja planiran u 2025. i 2026. godini odnosi na "ESIF Kredite za energetsku učinkovitost u zgradama javnog sektora" u okviru Programa konkurentnost i kohezija 2021.-2027.

RASHODI I IZDACI

Ukupni rashodi i izdaci Ministarstva planirani su u iznosu od 544.425.514 EUR u 2024. godini, u iznosu od 510.223.670 EUR u 2025. godini te u iznosu od 513.993.691 EUR u 2026. godini.

Planirani rashodi odnose se na Rashode poslovanja i Rashode za nabavu nefinancijske imovine. Rashodi poslovanja planirani su u 2024. godini u iznosu od 439.790.932 EUR (81% ukupno planiranih rashoda), u 2025. godini u iznosu od 440.071.030 (87% ukupno planiranih rashoda) te u 2026. godini u iznosu od 447.861.892 EUR (91% ukupno planiranih rashoda).

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine planirani su u 2024. godini u iznosu od 104.634.582 EUR (19% ukupno planiranih rashoda), u 2025. godini u iznosu od 65.152.640 (13% ukupno planiranih rashoda) te u 2026. godini u iznosu od 2.877.313 EUR (9% ukupno planiranih rashoda).

Od Rashoda poslovanja u planiranom razdoblju Rashodi za zaposlene rastu sa početno planiranih 25.255.996 EUR u 2024. godini, 26.614.710 EUR u 2025. godini na 27.012.710 EUR u 2026. godini što je posljedica očekivanog zapošljavanja novih službenika sukladno važećem Planu prijema službenika i namještenika te dinamici povećanja materijalnih prava državnih službenika.

Planirani materijalni rashodi u 2024. godini iznose 50.147.265 EUR, u 2025. godini 35.519.402 EUR te u 2026. godini 32.434.448 EUR. Smanjenje dinamike planiranih materijalnih rashoda u 2025. i 2026. godini u odnosu na 2024. godinu prvenstveno je posljedica činjenice da primjenom Zakona o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske veliki dio nekretnina koje su u vlasništvu Republike Hrvatske tijekom 2024. godine prelaze na upravljanje i raspolaganje jedinica lokalne i područne samouprave te tvrtke Državne nekretnine d.o.o. Isto tako, na smanjenje dinamike planiranih materijalnih rashoda u 2025. i 2026. godini u odnosu na 2024. godinu utječe i dinamika realizacije projekata planiranih temeljem Nacionalnog plana oporavka i otpornosti.

Rashodi za Subvencije u 2024. godini iznose 8.000.000 EUR, u 2025. godini 3.500.000 EUR te u 2026. godini 3.500.000 EUR, a odnose se na obnovu zgrada oštećenih u potresu koje su u vlasništvu trgovačkih društava, zadruga, poljoprivrednika i obrtnika.

Rashodi za Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u 2024. godini iznose 86.644.037 EUR, u 2025. godini 84.245.948 EUR te u 2026. godini 93.777.272 EUR, najvećim dijelom su planirane iz izvora Fondovi EU, Instrumenti EU nove generacije, Namjenski primitak – NPOO, a odnose se na projekt energetske obnove zgrada financirane iz Programa konkurentnost i kohezije 2021.-2027. te iz Nacionalnog plana za oporavak i otpornost kao i projekt cjelovite obnove javnih zgrada na potresom pogođenim područjima. Na navedenoj skupini rashoda planirana su i sredstva iz izvora financiranja Opći prihodi i primici koji se odnose na kapitalne potpore za održivi povratak na područje posebne državne skrbi, kapitalne potpore povratka u BIH kao i projekt unapređenje stanovanja i komunalnog gospodarstva.

Rashodi za Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade odnose se na financiranje privremenog smještaja osoba čije su nekretnine oštećene u potresu, a sve temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske te financiranje obnove za objekte koji su u vlasništvu građana i kućanstava, a planirane su u 2024. godini u ukupnom iznosu od 96.313.867 EUR, u 2025. godini u ukupnom iznosu od 92.843.332 EUR i u 2026. godini u ukupnom iznosu od 88.602.687 EUR.

Ostali rashodi najvećim dijelom se odnose na financiranje obnove za objekte koji su u vlasništvu neprofitnih organizacija, vjerskih zajednica, nacionalnih zajednica i manjina te pravnih i fizičkih osoba, program stambenog zbrinjavanja, projekt energetske obnove zgrada te projekt obnove zgrada oštećenih u potresu s energetsom obnovom za što su planirana sredstva u ukupnom iznosu od 173.402.189 EUR u 2024. godini, u ukupnom iznosu od 197.320.060 EUR u 2025. godini te u ukupnom iznosu od 202.507.197 EUR u 2026. godini.

Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine u 2024. godini iznose ukupno 36.659.171 EUR, u 2025. godini 33.484.906 EUR, a u 2026. godini 15.711.065 EUR, a odnose se najvećim dijelom na rashode financirane iz zajama Svjetske banke broj 9127-HR Projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva.

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine u 2024.godini iznose 23.465.330 EUR, u 2025. godini 11.484.881 EUR, a u 2026. godini 10.101.881 EUR. Navedeni rashodi u najvećem dijelu planirani su na izvoru financiranja Opći prihodi i primici, a odnose se na program stambenog zbrinjavanja te na obnovu i izgradnju nakon potresa objekata u državnom vlasništvu.

Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini odnose se na program suzbijanja energetskog siromaštva te na obnovu i izgradnju nakon potresa objekata u državnom vlasništvu za što su planirana sredstva iz Općih prihoda i primitaka te iz NPOO-a u 2024. godini u ukupnom iznosu od 44.510.081 EUR u 2025. godini u ukupnom iznosu od 20.182.853 EUR ta u 2026. godini u ukupnom iznosu od 21.183.853.

Vezano na Rashode prema izvorima financiranja ističemo izvor 11 Opći prihodi i primici koji su planirani u iznosu od 361.374.442 EUR u 2024. godini, u iznosu od 298.771.620 EUR u 2025. godini i u iznosu 278.888.900 EUR u 2026. godini te izvor financiranja 81 Namjenski primici od zaduživanja koji su planirani u iznosu od 105.731.835 EUR u 2024. godini, u iznosu od 134.936.569 EUR u 2025. godini i u iznosu od 125.594.242 EUR u 2026. godini. Navedeni rashodi na izvoru financiranja 11 Opći prihodi i primici odnose se najvećim dijelom na obnovu zgrada oštećenih u potresu dok se rashodi na izvoru financiranja 81 Namjenski primici od zaduživanja odnose na zajam Svjetske banke broj 9127-HR na aktivnosti Projekta obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva.

PRIJENOS SREDSTAVA IZ PRETHODNE U SLJEDEĆU GODINU

Ministarstvo će na kraju tekuće godine izvršiti prijenos neutrošenih sredstava u 2024. godinu na izvoru financiranja 43 Ostali prihodi za posebne namjene u iznosu od 3.389.797 EUR (donos) i to po prihodima za posebne namjene za troškove tehničkih pregleda građevina od posebnog značaja za Republiku Hrvatsku i naknada za polaganje stručnih ispita te najvećim dijelom za prihode ostvarene od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada dok se u 2025. i 2026. godini očekuju manji prijenosi kao i manji ostvareni prihodi jer je smanjen priliv sredstava od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada.

Na izvoru financiranja 52 Ostale pomoći također će se izvršiti prijenos sredstava (donos) u 2024. godinu u iznosu od 76.289 EUR, a odnosi se na neutrošena sredstva za tekuće pomoći od međunarodnih organizacija za projekt Provedba projekta inteligentna energija Europe (EPBD-CA). Donos neutrošenih sredstava izvršit će se i u 2025. godini u iznosu od 748.598 EUR te u iznosu od 748.135 EUR u 2026. godinu, a odnosi se najvećim dijelom na naplate prihoda iz JLP(R)S sukladno Zakonu o obnovi.

Na izvoru financiranja 810 Namjenski primici -ostali planiran je donos neutrošenih sredstava iz tekuće godine u 2024. godinu u iznosu od 2.761.674 EUR, u 2025. godinu u iznosu od 3.240.839 EUR te u 2026. godinu u iznosu od 1.894.270 EUR, a odnosi se na zajam broj 9127-HR primljen od Svjetske banke za Projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva.

UKUPNO DOSPJELE OBVEZE

Ukupno obveze Ministarstva na dan 31.12.2022. godine iznose 26.099.789,65 EUR od čega dospjele obveze iznose 53.220,14 EUR dok obveze na dan 30.06.2023. godine iznose 42.515.188,18 EUR od čega dospjele obveze iznose 1.526.353,50 EUR.

Najveći dio dospjelih obveza plaćen je nakon izvještajnog razdoblja, a odnose se na obveze za koje je Ministarstvo zaprimilo račune za plaćanje nakon protoka valute plaćanja te za troškove za koje Uprava za financije, javnu nabavu i strateško planiranje Ministarstva nije zaprimio potvrdu da je usluga izvršena od strane Uprave koje je naručila navedene radove i/ili usluge.